

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szepietowie, 18-210 Szepietowo, ul. Główna 6, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „MGOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Wanda Bogucka.

Kontrolę w dniach 08-09.04.2013 r. przeprowadziły:

1/ Anna Kopczewska – starszy inspektor – kierująca zespołem inspektorów,

2/ Wioleta Bagińska - starszy inspektor

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli znak: PS-I.431.1.10.2013.AK z dnia 27.03.2013 r. wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielała: p. Wanda Bogucka-Kierownik Ośrodka.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2012 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

W statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szepietowie, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXVII/188/09 Rady Gminy Szepietowo z dnia 29 grudnia 2009 roku w sprawie nadania Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szepietowie, brak jest zapisu dotyczącego realizacji przez MGOPS w Szepietowie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja ww. zadań jest uregulowana w zakresach czynności 3 pracowników socjalnych. (zakresy czynności pracowników z dnia 18.08.2011 r., 20.09.2011 r., 31.12.2012 r.). Brak uregulowania w zakresie czynności Kierownika Ośrodka (Przewodniczącej ZI) zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Szepietowo opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015*, stanowiący Załącznik do Uchwały Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Szepietowie z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie zawiera pełnej nazwy określonej w ustawie tj.: „gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”, jednak jednym z głównych celów programu jest zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy, a także zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Pierwszym zadaniem ww. programie jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które ma być realizowane m.in. poprzez utworzenie gablot informacyjnych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szepietowie, Urzędzie Miejskim w Szepietowie zawierających informacje o lokalnym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą. Ponadto w strategiach i metodach działania wpisano w pkt 4 cyt. „Zamieszczenie na tablicach informacyjnych, na lokalnej stronie internetowej informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy”. Podczas kontroli stwierdzono brak gablot, zawierających informację o lokalnym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą, o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy, a także brak ww. informacji na stronie internetowej MGOPS w Szepietowie i Urzędu Miejskiego w Szepietowie (na ogólnej tablicy informacyjnej Ośrodka jest tylko informacja o funkcjonującym punkcie konsultacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin).

W programie nie uwzględniono terminów realizacji poszczególnych działań.

Zgodnie z pkt 11 programu jego monitoring polegać będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora tj. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szepietowie, w celu dokonania oceny czy program osiąga założone cele. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że koordynator programu dokona monitoringu w 2013 r., z uwagi na fakt, że rokiem porównawczym będzie 2012 r. Ponadto z programu wynika, że będzie on ewaluowany poprzez sprawozdawczość

(co najmniej 1 raz w roku) dokonywaną w ramach wszystkich elementów systemów. Przedłożone do kontroli teczek nie zawierały żadnego sprawozdania z realizacji programu.

[Akta kontroli Nr 8]

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W siedzibie MGOPS w Szepietowie od lutego 2012 r. prowadzony jest punkt konsultacyjny, gdzie w każdy pierwszy wtorek miesiąca w godz. 17.00-19.00 terapeuta udziela bezpłatnych porad dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Urzędzie Miejskim w Szepietowie, w każdy wtorek w godz. 12-15 świadczone jest poradnictwo prawne.

W razie konieczności istnieje możliwość skorzystania z poradni psychologicznej mieszczącej się przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem.

Poradnictwo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy jest prowadzone również przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szepietowie w ramach pracy socjalnej. Ośrodek nie prowadzi wyodrębnionego spisu/listy/rejestru porad udzielonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z protokołu ustnych wyjaśnień kierownika Ośrodka wynika, że na terenie gminy Szepietowo prowadzone są działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Działania były podejmowane w szkołach i należy zaliczyć do nich:

- 21 października 2012 r. – spotkanie profilaktyczne „Prawa ofiar i kary dla sprawców przemocy”, spotkanie uczniów szkoły podstawowej z KPP Wydział Prewencji w Wysokiem Mazowieckiem,
- 11 grudnia 2012 r. na wywiadówce pedagog szkolny przeprowadził pogadankę z rodzicami „Zakaz przemocy wobec dzieci”,
- w każdej klasie szkoły podstawowej w ramach lekcji wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadził wykład na temat przemocy,
- co roku w dniach 5-6 czerwca obchodzony jest w szkole podstawowej „Dzień szkoły bez przemocy”- konkursy, hasła potępiające przemoc, wiersze, rymowanki,
- 14 stycznia 2013 r. – uczniowie klasy V i VI uczestniczyli w spotkaniu z KPP Wydział Prewencji „Odpowiedzialność prawna nieletnich”,
- 14 lutego 2013 r. Teatr Kurtyna przedstawił rodzicom widowisko pt. „Prawo ojca”,
- 15 lutego 2013 r. Teatr Kurtyna przedstawił dzieciom widowisko pt. „Prawo ojca”,
- 1 marca 2013 r. – w ramach profilaktyki uczniowie przygotowali spektakl „Zagrożenia”,
- 18 marca 2013 r. psycholog przeprowadził pogadankę z uczniami gimnazjum na temat „Agresja i przemoc w szkole”- przyczyny, skutki i zagrożenia.

Zespół Interdyscyplinarny, w ramach podejmowanych działań zakupił broszurę „Informacja o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy”. Podczas posiedzeń grup roboczych broszura ta przekazywana jest osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i osobom, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc.

[Akta kontroli Nr 8]

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że nie zachodziła potrzeba kierowania osób dotkniętych przemocą do ośrodków wsparcia. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Ośrodka jeżeli zajdzie taka potrzeba podjęte zostaną działania i zawarte porozumienie lub umowa.

Nie było również przypadku odebrania dziecka z rodziny, o którym mowa w art. 12a ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, została przyjęta uchwała Nr VII/46/11 Rady Miejskiej w Szepietowie z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół Interdyscyplinarny (ZI) został powołany Zarządzeniem Nr 46/11 Burmistrza Szepietowa z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Szepietowie. W dniu 24 września 2012 r. Burmistrz Szepietowa wydał Zarządzenie Nr 159/13 w sprawie zmian w składzie Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Organizację pracy ZI i Grup Roboczych (GR) określa Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego w Szepletowie stanowiący załącznik do Zarządzenia.

Z regulaminu ZI wynika, że Przewodniczący ZI składa przed Burmistrzem coroczne sprawozdanie z pracy Zespołu w terminie do 31.03. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Szepletowie w dniu 22.03.2013 r. sporządził sprawozdanie z działalności Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego Do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Szepletowie za rok 2012. Brak potwierdzenia przedłożenia ww. sprawozdania Burmistrzowi Szepletowa.

[Akta kontroli Nr 7]

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust. 2 ustawy. Działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Szepletowa, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w jego skład.

Podczas kontroli przeanalizowano porozumienia zawarte pomiędzy Burmistrzem Szepletowa, a następującymi podmiotami:

1. Kierownikiem Posterunku Policji w Szepletowie. Porozumienie z dnia 20.06.2011 r.
2. Komendantem Komendy Powiatowej Policji w Wysokim Mazowieckiem. Porozumienie z dnia 31.05.2012 r.
3. Wicedyrektorem Szkoły Podstawowej w Szepletowie. Porozumienie z dnia 20.06.2011 r.
4. Dyrektorem Publicznego Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Szepletowie. Porozumienie z dnia 20.06.2011 r.
5. Przedstawicielem ochrony zdrowia – „Teresa Czarniecka-Prywatna Praktyka Lekarska w Szepletowie”. Porozumienie z dnia 20.06.2011 r.
6. Prezesem Parafialnego Zespołu Caritas w Szepletowie. Porozumienie z dnia 26.03.2013 r.

Stwierdzono brak porozumienia z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Szepletowie (Przewodniczącą ZI jest Kierownik Ośrodka) i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szepletowie. Przewodniczący GKRPA w Szepletowie wyznaczył członka GKRPA do pracy w ZI, jednakże nie zawarto porozumienia, pomimo obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 8 ustawy.

Prezes Sądu Rejonowego w Wysokim Mazowieckiem wyznaczył do prac w ZI Kierownika Zespołu Kuratorskiej Służby Więziennej.

Przed przystąpieniem do prac w ramach ZI, członkowie ZI i grup roboczych, złożyli Burmistrzowi Szepletowa oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań. Stwierdzono jednak brak oświadczeń 2 członków grupy roboczej (jednego z funkcjonariuszy policji i pracownika socjalnego MGOPS w Szepletowie).

Stosowanie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

W okazanych kontrolującym teczkach znajdują się następujące protokoły:

- protokół posiedzenia ZI Nr 1/2012, które odbyło się w dniu 13.01.2012 r. w 7 osobowym składzie,
- protokół posiedzenia ZI Nr 2/2012, które odbyło się w dniu 09.03.2012 r. w 4 osobowym składzie,
- protokół posiedzenia grupy roboczej z dnia 11.06.2012 r. w 4 osobowym składzie,
- protokół posiedzenia grupy roboczej z dnia 24.09.2012 r. w 4 osobowym składzie,
- protokół posiedzenia ZI/grupy roboczej z dnia 18.01.2013 r. w 3 osobowym składzie,
- protokół posiedzenia ZI/grupy roboczej z dnia 05.03.2013 r. w 7 osobowym składzie.

Z ww. protokołów nie wynika, że posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się w terminach wskazanych w ustawie, tj. nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Zgodnie z § 9 pkt 1 Regulaminu Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego przewodniczący zwołuje zespół/grupę roboczą w formie pisemnej, mailowej lub telefonicznej. Brak jest dokumentów potwierdzających zwoływanie posiedzeń ZI/grup roboczych. Ponadto dokumentacja nie zawiera list obecności członków ZI uczestniczących w posiedzeniach. Na podstawie udostępnionej dokumentacji nie można jednoznacznie stwierdzić, które z posiedzeń jest posiedzeniem zespołu interdyscyplinarnego, a które grupy roboczej.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

Prowadzono sprawy dotyczące wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Szepletowo w ramach procedury „Niebieskie Karty” – NK (skontrolowano 7 spraw opisanych w załączniku do protokołu). W okresie objętym kontrolą zostało założonych łącznie 12 NK przez Komendę Powiatową Policji w Wysokim Mazowieckiem lub Posterunek Policji w Szepletowie. Ze skontrolowanych spraw wynika, że procedurą objęto 7 sprawców i 7 ofiar przemocy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szepietowie nie zakładał NK. W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że:

- nie został zachowany termin do przekazania członkom grupy roboczej formularza „Niebieska Karta A”,
- w 6 skontrolowanych sprawach, nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C” i „Niebieska Karta – D”, w jednej znajdowała się nieaktualna NK-C, wypełniona częściowo,
- spotkania z osobami, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą w rodzinie (ofiary) oraz osobami, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie (sprawcy) organizowane były w tym samym miejscu i czasie,
- podmioty uczestniczące w procedurze „Niebieskie Karty” nie były powiadamiane o jej zakończeniu,
- osoby, co do których istniało podejrzenie że były dotknięte przemocą w rodzinie wzywano na posiedzenia ZI/GR, (osoby powinny być zapraszane),
- czynności wobec rodzin objętych procedurą NK podejmowane były w długich odstępach czasowych od wpłynięcia NK-A do przewodniczącego (nawet 2- miesięcznych).

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szepietowie, przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szepietowie.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szepietowie pod numerem 1/2013 r.

Szepietowo 2013.05.14

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Wanda Bogucka /-/

.....
podpis kontrolowanego

Anna Kopczewska /-/

.....
Wioleta Bagińska /-/

.....
podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałem/am :

Szepietowo 2013.05.14 Wanda Bogucka /-/

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)